

Βιομηχανική Επανάσταση

Τι ήταν τότε ξεκίνησε και ποιες χώρες επηρέασε κυρίως η βιομηχανική επανάσταση;

Η βιομηχανική επανάσταση ήταν ένα σύνθετο σύστημα κοινωνικών, οικονομικών, τεχνικών, πολιτισμικών και πνευματικών μεταβολών.

Η βιομηχανική επανάσταση ξεκίνησε στα τέλη του 18^{ου} αιώνα από την Μ.Βρετανία. Κυρίως επηρεάστηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό η Γαλλία και αργότερα οι Η.Π.Α. Ακολούθησαν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Λόγος έναρξης της βιομηχανικής επανάστασης από την Αγγλία;

Ο κύριος λόγος που ξεκίνησε από την Αγγλία ήταν οι εκεί άθλιες συνθήκες διαβίωσης, εργασίας και ότι το κράτος δεν έκανε τίποτα για αυτό. Επίσης πολύ σημαντικό ήταν ότι στην Βρετανική Γη υπήρχαν μεγάλες ποσότητες γαιάνθρακα αλλά και πρώτων υλών όπως: κάρβουνο, ατμός και σίδηρο που ήταν οι βασικές ύλες που χρησιμοποιήθηκαν στην βιομηχανική επανάσταση.

Εξάπλωση βιομηχανικής επανάστασης στον υπόλοιπο κόσμο

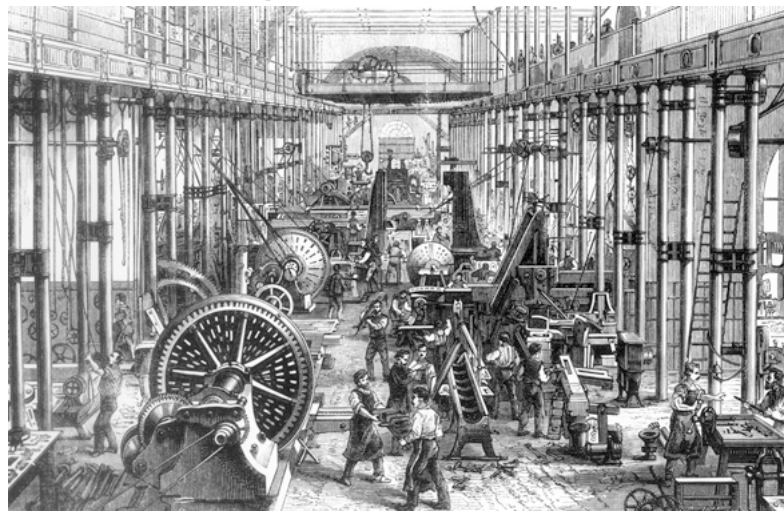
Η ανάπτυξη της βιομηχανίας εκτός των χωρών που αποτελούν τον πυρήνα της βιομηχανικής επανάστασης (Αγγλία, Γαλία Η.Π.Α) οφείλεται κυρίως στις εξερευνήσεις που έκαναν οι Ευρωπαίοι στον Νέο Κόσμο. Παρόλα αυτά σε πολλές χώρες άργησε να αναπτυχθεί η βιομηχανία κυρίως λόγω των διαφορετικών συνθηκών από αυτές της Αγγλίας.

Τα κύρια γνωρίσματα της βιομηχανικής επανάστασης

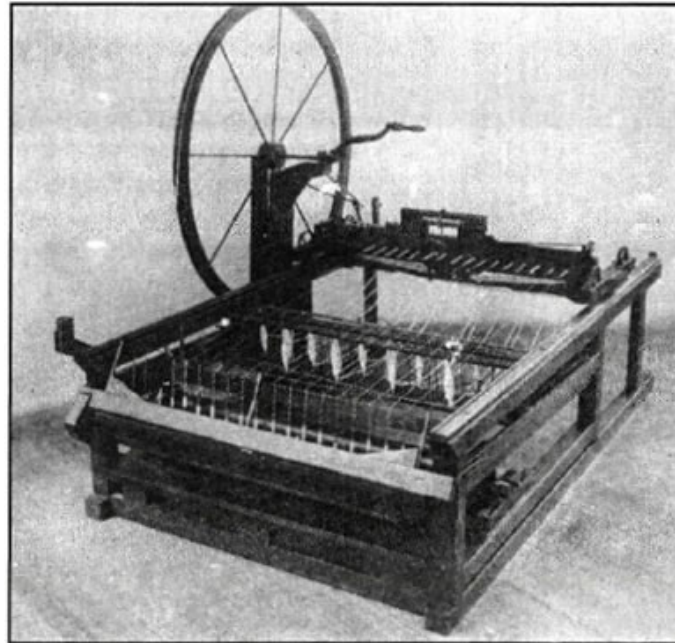
Τα κύρια γνωρίσματα του κινήματος της βιομηχανικής επανάστασης ήταν:

- Εκτεταμένη χρήση νέων τεχνικών μεσών
- Αξιοποίηση νέων μορφών ενέργειας
- Εφαρμογή καινοτομιών στην μεταλλουργία
- Συγκέντρωση εργαζομένων στα εργοστάσια
- Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης

Υφαντουργία

- Η υφαντουργία αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της βιομηχανικής επανάστασης καθώς η παραγωγή υφασμάτων δεν γινόταν πλέον στο σπίτι αλλά σε μεγάλα κλωστοϋφαντουργεία που μπορούσαν να παράγουν σε σύντομο χρονικό διάστημα μεγάλες ποσότητες υφάσματος.

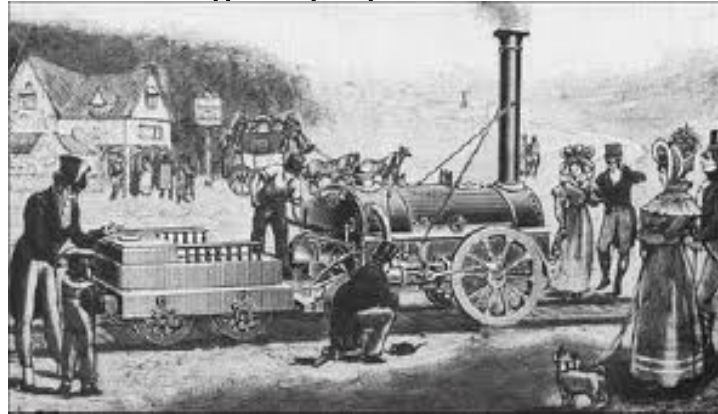

Εφευρέσεις κατά την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης

Στον τομέα των μεταφορών:

- Ατμομηχανή (1821)
- Ατμόπλοιο (1807 Ροβέρτος Φούλτον)
- Ατμάμαξα (1825 Τζορτζ Στίβενσον)
- Μηχανή εσωτερικής καύσης
- Αερόστατο (1783)
- Σιδηρόδρομος (1830)

Ο σιδηρόδρομος και το ατμόπλοιο έγιναν τα σύμβολα της βιομηχανικής επανάστασης καθώς οδήγησαν στην κατασκευή αργότερα των ηλεκτρικών τραμ, υπόγειων σιδηροδρόμων και στο σιδερένιο ατμόπλοιο

Εφευρέσεις κατά την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης

Στον τομέα του ηλεκτρισμού:

- Ηλεκτρικός λαμπτήρας και ηλεκτρικό ρεύμα
- Τηλέγραφος
- Τηλέφωνο
- Μέθοδος μετατροπής ενέργεια των υδάτων σε ηλεκτρική

Εφευρέσεις κατά την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης

Στον τομέα της χημείας:

Εκείνη την εποχή η χημεία πέρασε στην μαζική παραγωγή.

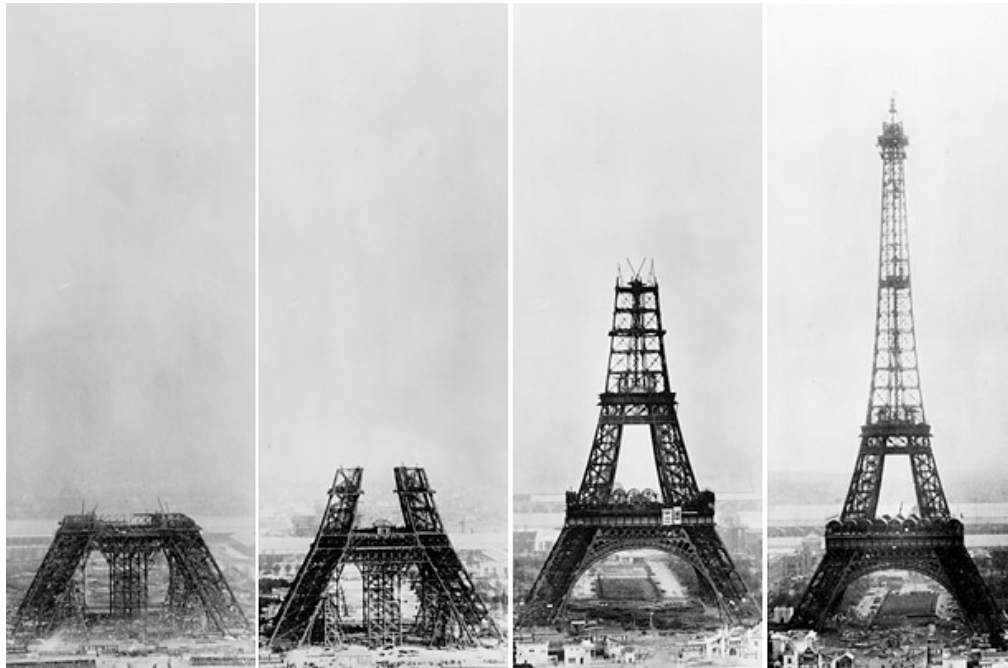
Με εφευρέσεις όπως:

- συνθετικές βαφές,
- λιπάσματα
- πλαστικές ύλες
- εκρηκτικά (δυναμίτιδα)
- βιομηχανίες φαρμάκων
- ψυγεία
- φωτογραφικά και κινηματογραφικά είδη
- Πενικιλίνη

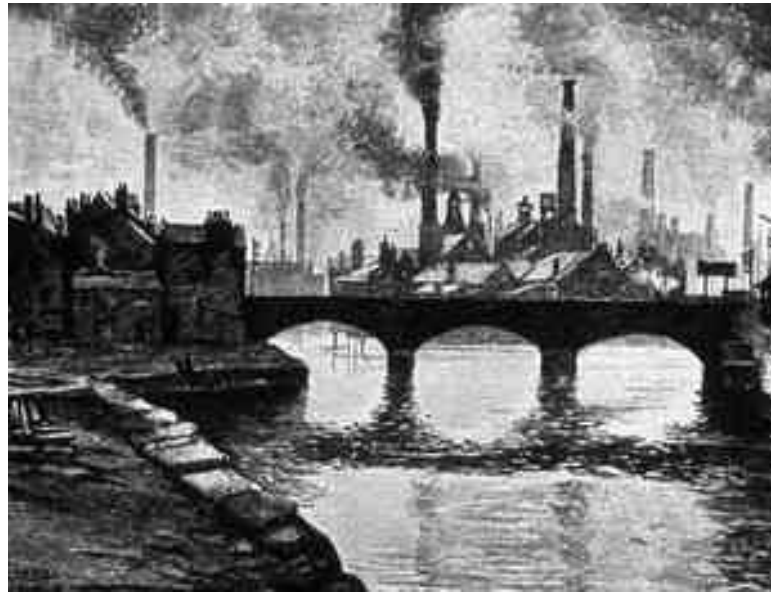
Σημαντικά έργα που έγιναν κατά την διάρκεια της άνθισης της βιομηχανίας

- Πύργος του Αιφελ 1887
- Πρώτοι ουρανοξύστες
- Γέφυρα από Χυτοσίδηρο στην Αγγλία

Βιομηχανικές πόλεις

Στις πρώτες βιομηχανικές πόλεις υπήρχαν 30 με 40 εργοστάσια. Γύρω από τα εργοστάσια βρίσκονταν τα σπίτια των εργατών, στα οποία ζούσαν κάτω από άθλιες συνθήκες. Τα σπίτια των εργατών ήταν μονώροφα, από σανίδια και με σπασμένα τζάμια. Στο καθένα στριμώχνονταν δέκα με δεκαπέντε άνθρωποι.

Κοινωνικές τάξεις εκείνη την εποχή

- Αριστοκράτες: κυρίαρχη τάξη
- Αστοί: πλούσιοι άνθρωποι οι οποίοι γίνονταν πανίσχυροι όπου αναπτυσσόταν η βιομηχανία. Επίσης είχαν στα χέρια τους όλα τα βιομηχανικά μέσα
- Εργάτες: Κατώτερη κοινωνική τάξη ζούσαν σε μικρά σπίτια μαζί με πολλούς άλλους. Οι κακές συνθήκες διαβίωσης οδηγούσαν σε επιδημίες με αποτέλεσμα μικρό μέσο όρο ζωής.

Ανάπτυξη κινημάτων στην εποχή της βιομηχανικής επανάστασης

Μέσα στην περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης αναπτύχθηκαν πολιτικοκοινωνικά κινήματα. Όπως:

- Οικονομικός φιλελευθερισμός
- Καπιταλισμός
- Σοσιαλισμός
- Ουτοπικός Σοσιαλισμός
- Μαρξισμός
- Συνδικαλισμός

Οικονομικός φιλελευθερισμός και καπιταλισμός

- Οικονομικός φιλελευθερισμός: υποστήριζε ότι το ατομικό συμφέρον είναι σημαντικότερο από το κοινωνικό.

Καπιταλισμός: Τα κύρια χαρακτηριστικά του καπιταλισμού ήταν:

- δημιουργία εταιριών με τη συμμετοχή πολλών κεφαλαιούχων
- δημιουργήθηκαν μεγάλες τράπεζες που συγκέντρωναν κεφάλαια τα οποία δάνειζαν σε επιχειρηματίες με τόκο
- δημιουργία ολιγοπωλίων και μονοπωλίων, δηλαδή τεράστιων επιχειρήσεων που κατόρθωναν να κυριαρχήσουν στην αγορά
- Παράλληλα άρχισαν να ξεσπούν, οικονομικές κρίσεις όταν η αγορά αδυνατούσε να απορροφήσει την παραγωγή.

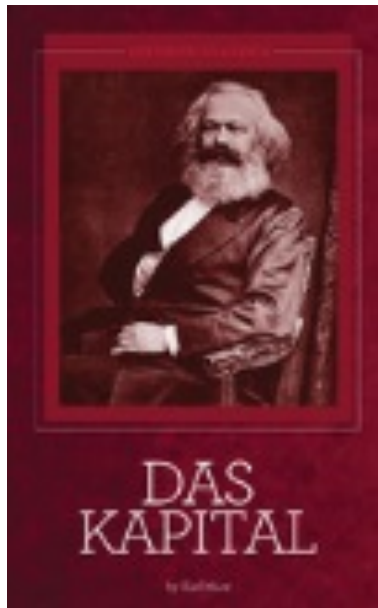
Ετσι άρχισε να αμφισβητείται ο απόλυτος οικονομικός φιλελευθερισμός και να συζητείται η κρατική παρέμβαση στην οικονομία.

Σοσιαλισμός

Σοσιαλισμός: Οι πρώτες σοσιαλιστικές θεωρίες εμφανίστηκαν τον 19ο αιώνα με σκοπό την αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων, που αντιμετώπιζαν οι τότε κοινωνίες. Το κύριο προτέρημά τους ήταν το κοινωνικό συμφέρον και όχι το ατομικό. Επίσης υπήρχε ο ουτοπικός σοσιαλισμός. Αυτή η μορφή σοσιαλισμού παρουσιάζει μια εξιδανικευμένη κοινωνία, η οποία είναι σχεδόν αδύνατον να πραγματοποιηθεί. Πρωτεργάτες αυτής της θεωρίας θεωρούνται οι Σαιν Σιμόν, Φουριέ, Οουεν, Μπλαν, Προυτόν.

Μαρξισμός

Μαρξισμός: Προτεραιότητα του κοινωνικού συμφέροντος με πρωτεργάτες τον Μαρξ και τον Ενγκελς που δημοσίευσαν το κομμουνιστικό μανιφέστο. Ο Μάρξ δημοσίευσε και το Κεφάλαιο όπου υποστήριζε ότι κύρια αιτία της κοινωνικής αδικίας ήταν το γεγονός ότι τα μέσα παραγωγής άνηκαν σε μικρό αριθμό αστών. Έτσι αναπτύχθηκε η ιδέα πως η εργατική τάξη θα έπρεπε να δημιουργήσει ένα πολιτικό κόμμα που θα ανέτρεπε τον καπιταλισμό

Συνδικαλισμός

- Η προσπάθεια των εργατών να κερδίσουν κάποια δικαιώματα όπως την 8ωρη εργασία. Το 1838 η αγγλική ένωση εργατών διατύπωσε πολιτικά αιτήματα των εργατών μέσω της διακήρυξης “Χάρτα του Λαού”. Την 1 Μαΐου 1886 έγινε απεργία του Σικάγου με αίτημα την καθιέρωση της οκτάωρης εργασίας, η οποία δυστυχώς έληξε άδοξα με τον θάνατο πολλών διαδηλωτών. Από τότε αυτή η μέρα γιορτάζεται ως παγκόσμια ημέρα των εργατών. Στα τέλη του 19ου αιώνα επιτεύχθηκε ο περιορισμός των ωρών εργασίας σε δέκα, η δημιουργία των ταμείων ασφάλισης και η υπογραφή συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Πολιτική οργάνωση εργατών

- Το 1864 ιδρύθηκε στο Λονδίνο η πρώτη Διεθνής Ένωση Εργατών.
- Διαλύθηκε όμως το 1876 λόγω των διαφωνιών που είχαν οι σοσιαλιστές.
- το 1889 ιδρύθηκε στο Παρίσι η δεύτερη Διεθνής στην οποία συμμετείχαν εξ' ολοκλήρου πολιτικά κόμματα τα οποία δέχονταν τον μαρξισμό.
- Τα επόμενα χρόνια δημιουργήθηκαν σοσιαλιστικά και εργατικά κόμματα με άμεσο σκοπό τους να ανέλθουν στην κυβέρνηση μέσω εκλογών.
- κάποιοι σοσιαλιστές θεωρούσαν πως για να ανατραπεί ο καπιταλισμός θα πρέπει να επαναστατήσουν έτσι ώστε να εγκαθιδρυθεί ένα νέο σοσιαλιστικό καθεστώς. Τέτοιοι ήταν οι Καρλ Λίμπκνεχτ , Ρόζα Λούξεμπουργκ στη Γερμανία και ο Λένιν στη Ρωσία.

Αποτελέσματα της βιομηχανικής επανάστασης

- Αύξηση της παραγωγής αγαθών
- Μείωση της τιμής των παραγόμενων αγαθών
- Ενίσχυση του τραπεζικού συστήματος
- Προνομιούχες κοινωνικές τάξεις: Βιομήχανοι, Τραπεζίτες, Εφοπλιστές
- Μη προνομιούχος κοινωνική τάξη: Εργατική
- Πάλη προνομιούχων τάξεων και μη προνομιούχου πληθυσμού για βελτίωση συνθηκών

Αποτελέσματα της βιομηχανικής επανάστασης

- Μετανάστευση εσωτερική από χωριά σε πόλεις αλλά και εξωτερική
- Ο κλάδος της Χημείας αναπτύσσεται
- Οι συγκοινωνίες αναπτύσσονται, οι αποστάσεις μειώνονται
- Στις επικοινωνίες παρατηρείται σημαντική πρόοδος
- Το πετρέλαιο ως πηγή ενέργεια αποκτά μεγάλη αξία
- Οικονομικός φιλελευθερισμός, Καπιταλισμός, Κεφαλαιοκρατία: Ο κεφαλαιούχος επενδύει τα κεφάλαια του όπως αυτός κρίνει αναγκαίο. Μεγαλύτερη σημασία στο ατομικό συμφέρον

Πηγές

- Σχολικό βιβλίο
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B9%CE%BF%CE%BC%CE%B7%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7
- <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL106/282/2015,6863/>
- <http://www.infokids.gr/2012/11/%CE%BE%CE%AD%CF%81%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%84%CE%B9-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CE%B2%CE%B9%CE%BF%CE%BC%CE%B7%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84/>
- Google εικόνες

Οι μαθητές που εργάστηκαν για αυτή την εργασία:

- Νώντας Βάγιας
- Νίκος Βαρμάζης

1^ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών
Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Π.Γιαννακοπούλου
Σχολικό Έτος: 2013-2014